Divendres, 1 gener de 1937
Any III Núm. 374
Redacció i Administració: Ronda Universitat, núm. 25.
Imprenta: Tallers, núm. 48.
Telèfons: 14446 — 22122
BARCELONA
PREU: 15 CENTIMS

ULTIMA HORA

INFORMACIO • CRITICA • REPORTATGE

Avui, pàgina 4:
--On és el vagó d'armes?

"LA GUERRA POT EVITAR-SE" DIUEN ELS TRES GRANS PARTITS POLITICS ANGLESOS

...mantenint la pau en virtut del "Covenant" de la S. de N., i per la força armada, si és necessari

Londres, 1. -- Avui ha estat publicat en aquesta capital un manifest signat per personalitats dels tres grans partits polítics anglesos en el qual declaren que la guerra pot evitar-se mantenint la pau en virtut del "Covenant" de la Societat de les Nacions, i per la força armada si és necessari.

El manifest està concebut en els termes següents:

"Tots els països parlen de la guerra, i alguns d'ells ataquen obertament la Societat de les Nacions i el principi de seguretat collectiva.

Els sotasignants declarem que pot evitar-se la guerra i fer duradora la pau permanent si les nacions que integren l'organisme ginebrí precisen des d'ara llur determinació de complir les seves obligacions en virtut del "Covenant" adoptant les mesures necessàries per tal de reprimir les agressions, si cal, mitjançant una acció militar.

Unicament d'aquesta manera serà possible resoldre d'una manera pacífica els conflictes internacionals. Estem convençuts que si els membres de la Lliga es mostren units, l'adopció d'aquesta política i la seva força conjunta evitaran la guerra."

Signen aquest manifest, entre altres personalitats: Winston Churchill, el comte Lytton i la duquessa Atholl, sir Archibald Sinclair, Attlee, Hugh Dalton i Noel Baker.

Dins de pocs dies serà publicat un manifest igual a les principals capitals europees.

"La clau de la pau és a Berlín", escriu el "Daily Telegraph"

El mateix diari creu que Alemanya no ho exposarà tot en els afers d'Espanya

Londres, 1.—Com en els dies anteriors, els comentaris de la Premsa d'aquest matí versen sobre la situació internacional.

El «Daily Telegraph», després d'insistir en l'afirmació que actualment la clau de la pau és a Berlín, diu:

«¿Com es pot tenir la sensació de la seguretat europea quan Alemanya, enormement forta políticament, descontenta econòmicament i en situació molt precària, es disposa a organitzar-se per a completar la seva independència amb el plan quadriennal? I encara més, quan es troba dirigida per un Govern que no tolera cap mena de crítica.»

El periòdic no creu que Alemanya ho exposi tot en els afers d'Espanya. De totes maneres creu que ja seria un triomf considerable per a la Gran Bretanya si aquesta aconseguís limitar la conflagració obrant amb paciència. Les democràcies occidentals, fermament unides, hauran de treballar després per a la conclusió d'un nou Pacte de Locarno i esforçar-se després per a organitzar la Societat de les Nacions de manera que la URSS. i el Reich hi estiguin representats una al costat de l'altre.

El «Times» coincideix també en l'opinió que Itàlia i Alemanya tenen la paraula:

«A Berlín, com a tot arreu —diu— es reconeix que si es pot deturar la intervenció estrangera a Espanya, quedarà obert el camí per a una discussió més àmplia del que manca actualment per a la satisfacció i la pau d'Europa. Alemanya ha d'escollir entre una col·laboració, en un terme d'igualtat, i el seu isolament deliberat.»

Tot fa suposar que els primers dies de l'any que comença avui hauran d'ésser agitats

Madrid, 1. — «Política», en la seva impressió dels fronts, diu així:

«Acaba l'any amb la mateixa tranquil·litat en els fronts de Madrid que es ve observant des de fa bastants dies; però tot fa suposar que els primers dies de l'any que s'inicia avui, hauran d'esser moguts, ja que ni als facciosos ni a nosaltres no beneficia aquesta paralització de les operacions.

Ahir sols hi hagué lleugers tiroteigs en les proximitats de Madrid; i enmig d'aquesta calma els milicians es prepararen a acomiadar-se de l'any de la millor manera possible. Estem segurs que aquesta calma ha de cessar molt aviat i creiem fermament que els republicans espanyols rebran, amb les primeres jornades del 1937, notícies que els omplirán de satisfacció. Tot fa suposar-ho així.

D'altra banda, sense esperar l'any nou, al front andalús, on la marxa de les operacions ens inquietava, ja han començat a remeiar-se els errors anteriors i amb els nous reforços ha començat el càstig dels rebels, que seguirà amb més violència a mesura que transcorri el temps, perquè els feixistes quan volen atacar per un front han de desguarnir els altres, i a nosaltres ens sobren homes per a actuar amb decisió en tots ells. La pedrera humana de les files de la República es inesgotable perquè la República té al seu costat tot un poble que no està disposat a deixar-se sotmetre. I a tot un poble decidit mai no se'l pot vèncer.»

El ministre de Marina i Aire felicita les forces que lluiten per la llibertat

València, 1. — El ministre de Marina i Aire ha cursat els següents telegrames:

«Al general Miaja, Madrid. — En néixer l'any 1937 tot el món té fixa la seva mirada anhelant a Madrid. La defensa heroica d'aquest poble constitueix el proleg [illegible] de la nostra victòria. Commòs davant l'abnegació i el martiri que tal defensa ve significant, saludo en vós els qui han sabut triomfar del dolor per tantes víctimes innocents i rivalitzar en valentia per a venjar-les.»

«Al tinent coronel Hidalgo de Cisneros, cap de les forces aèries. — L'any que acaba fou per a l'aviació republicana l'any de sacrifici i el que comença serà l'any de la victòria. Quan aquesta arribi, l'exèrcit de l'aire podrà recollir els triomfs que legalment li corresponguin d'ella i sempre restarà en nosaltres el record dels qui perderen llur vida en un generós gest de llibertat. Transmeteu la meva consideració que porta en si aquest auguri a les forces a les vostres ordres i digueu-los que el ministre mesura en tota la seva intensitat aquest gest, perquè ell coneix bé l'esforç sobrehuma que venen [illegible] en pro de la causa re[illegible]

«A Miquel Buiza, cap de la Flota Republicana: En el començ d'Any Nou, trameto pel vostre conducte la meva felicitació a totes les dotacions de la flota republicana. Elles que en 1936 feren frustrar els intents alevosos de l'enemic, el 1937 cooperaran al triomf definitiu que ja es vesluma, i al qual podem avançar-nos mitjançant la unió de tots aquells que amb les armes serveixen

(Passa a la pàgina 3.)

El President Companys ha estat a saludar el President de la República, al Palau del Parlament

A les oficines i departaments de la Generalitat s'ha considerat avui dia festiu, tal com disposà el Consell en l'última reunió. Per aquest motiu ni ha hagut tranquil·litat completa al Palau. L'absència de tres consellers comissionats a València, i la del conseller primer, que es restableix ràpidament de l'afecció que l'ha retingut allunyat uns dies de les activitats de govern, ha fet que no hi hagues la menor activitat als Departaments.

A causa de les actuals circumstàncies, a la Presidencia no s'ha celebrat tampoc la tradicional recepció consular que es celebrava amb motiu del Cap d'Any.

El President de la Generalitat ha abandonat la Residència a dos quarts d'una, acompanyat del cap de Mossos d'Esquadra, tinent coronel Gavari, i del seu secretari particular, senyor Piquet. Després de donar un passeig per la ciutat, el senyor Companys s'ha traslladat al Palau del Parlament, on ha celebrat una conferencia amb el President de la República, senyor Azaña, al seu despatx oficial.

El senyor Companys ha tornat a la Generalitat a les dues de la tarda i s'ha disposat a dinar en família.

Encara que sense precisar, a Londres es creu que el resultat de la conversa Phipps-Neurath ha estat "més aviat favorable"

Londres, 1. — Encara que sense pronunciar-se definitivament sobre el resultat de l'entrevista de sir Eric Phipps amb von Neurath, a les esferes diplomàtiques britàniques es qualifiquen les esmentades conversacions com a «més aviat favorables».

Hom precisa que la visita no tingué per objecte el lliurament a la Gran Bretanya de la contestació alemanya a la comunicació britànica relativa a la tramesa de voluntaris a Espanya.

A les esferes polítiques es considera que el Govern alemany, sense oposar-se en principi a aquesta suggestió, va voler obtenir precisions sobre les condicions en què podria aplicar-se la prohibició de les esmentades trameses, així com sobre altres aspectes de no intervenció.

Les informacions de la premsa d'ahir alludeixen certes compensacions que podrien ésser demanades per Berlín com a compensació de la seva abstenció a Espanya o les contrapartides requerides per a cooperar a l'apaivagament d'Europa, però no és possible encara pronunciar-se a Londres sobre el fonament d'aquestes notícies.

El Conseller es reunirà dimarts

El conseller primer, senyor Terradelles, està restablert de l'afecció gripal

Aquest migdia ha estat notificat als periodistes que fan informació al Palau de la Generalitat que el conseller primer estava gairebé restablert de l'afecció gripal que ve patint des de fa uns dies.

El senyor Terradelles no ha abandonat avui el seu domicili particular, però es proposa demà reintegrar-se al seu despatx i reprendre la vida de govern.

Els periodistes han estat rebuts pel sots-secretari de la Presidència, senyor Martí Rouret, que els ha manifestat que el Consell que havia de celebrar-se aquesta tarda ha estat ajornat fins dimarts vinent, pel fet que els consellers Sbert, Comorera i Domènec no han retornat encara de València on es troben en comissió de govern.

La reunió de dimarts tindrà caràcter extraordinari i serà presidida pel senyor Lluís Companys.

El capità del "Palos" fa constar els bons tractes rebuts del Govern basc

París, 1. (Urgent.)—Hom comunica a l'Agència Ràdio que els oficials del vaixell alemany «Palos» abans de partir de Bilbao han fet constar a les autoritats bàsques l'amabilitat i la correcció amb què els han atès tothora.

El capità del vaixell alemany ha reconegut que ell no es mostrà pas molt correcte en el moment d'ésser detingut en alta mar i que ha estat la causa de tant enrenou polític. Abans de marxar, ha invitat els membres del Govern basc amb un sumptuós servit en el vaixell.

"El terrorisme incontrolat i salvatge crea un ambient de desencis i de pànic que és sembradura de feixisme i que allargaria la guerra que estem sostenint"

(Del discurs del President Companys, a Belles Arts)

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

ULTIMA HORA
INFORMACIÓ · CRÍTICA · REPORTATGE

LA NIT DE FI D'ANY A MADRID

Dotze canonades en lloc dels dotze grans de raim

Madrid, 1. (A les sis de la tarda). «Cinc periodistes i un censor». Així, amb títol i tot! El cronista introdueix avui aquesta novetat perquè, per excepció, el cronista pensa ocupar-se de sí mateix.

Ahir, aprofitant les hores de vacances per haver tancat aviat els diaris, el cronista volgué esperar l'any nou després d'un apetible sopar, frugal en altre temps. Vaig convenir amb altres companys de professió de mantenir el costum de menjar els dotze grans de raim a la mateixa Porta del Sol. I quan l'any vell consumia el seu darrer quart d'hora, sortírem de l'edifici de la Telefònica cinc periodistes i un censor.

En el cel clarissim brillava la lluna i brillaven també les estrelles (a això hi va bé una mica de literatura.)

Baixàrem pel carrer de la Montera fins la madrilenya plaça. Aviat arribàrem a la profunda ferida de l'Estació de Carmen. Encara era aviat. Donàrem una volta per Alcalà i la Carrera, i descobrírem entre ombres les runes. I novament a la Porta del Sol!

Des del front arriben els ecos no molt nodrits dels fusells vigilants. Segurament — dèiem — cada milicià volia disparar els seus dotze trets enlloc de menjar-se els dotze raims.

Formant grup, ens quedàrem sota unes ombres. Es sentia conversació: cops vergonyants d'un pandero, i mots de discurs popular d'un orador amagat. Quan solament faltaven dos minuts per a la mitja nit, vàrem percebre un xiulet llunyà. Es un obús! Escoltàrem atents: i un segon xiulet més a prop, confirmà la nostra sospita. Eren obusos! Creuem vers Montera, i materialment enganxats als edificis de l'esquerra, ens disposem a esperar que passi el temporal.

Sona el rellotge de Governació, potser cec, però no mut. Ens disposem a menjar els raims. Les campanades es fonen amb els xiulets dels projectils que creuen sobre els nostres caps. L'últim ha esclatat molt prop. Servem silenci. Les dotze!

Visca la República!, crida algú des del mig de la Puerta del Sol. Contestem roncs, mentre esclata un altre obús. Calla el rellotge. Hem guanyat el repte a Franco!

Segueixen els obusos esclatant amb ràbia impotent. Avancem de retorn a la Telefònica. A penes es veu la xarxa de Sant Lluís. Fum i pols. Fum que s'introdueix fins als pulmons.

Compte amb la Gran Via! Passeu corrents! On aneu?, crida algú des del núvol de fum. —A la Telefònica! —Passeu de pressa! Més de pressa!

A la fi entrem al vestíbul del carrer de Valverde, mentre passa xiulant l'última bala.

En aquestes dotze canonades hi ha els dotze grans de raim d'aquests cinc periodistes i un censor.

PARAULES DEL GENERAL MIAJA

"La joventut té dues coses essencials per a aconseguir la victòria: audàcia i condicions físiques"

Madrid, 1.—En «Ahora» el general Miaja publica unes paraules dirigides a la joventut.

«La juventud —diu— tiene dos cosas esenciales para conseguir la victoria: Audacia entusiasta y condiciones físicas. Yo creo que los viejos no servimos ya para nada. Pensamos demasiado las cosas, miramos excesivamente los próximos contras; y a veces es contraproducente. Pero esta juventud admirable de España, que se ha atrevido a aguantar los empujes de un ejército apoyado por tres fuertes potencias extranjeras, sin tener nosotros siquiera elementos suficientes, esa juventud que no ha pensado quien tiene enfrente y con que medios contaba para defenderse, no solamente defiende una causa justa y noble, sino que merece la victoria y la conseguirá. Por eso yo quiero saludarla con todo entusiasmo y desearle un buen año de victoria. La juventud española la ha ganado con creces.»

El Congrés mexicà ha aprovat la política estrangera del Govern

Mèxic, 1. — El Congrés ha clausurat les seves sessions després d'haver aprovat la concessió de plens poders al President en matèria financera i aprovat la política estrangera. També ha votat la llei agrària i el Codi penal.

El duc de Kent, capità de marina

Londres, 1. — L'almirallat anuncia que el duc de Kent ha estat nomenat capità de marina militar.

Argentina ha adquirit importants jaciments de petroli

Buenos Aires, 1. — El Govern ha signat la compra dels jaciments i instal·lacions de petroli de la Standard Oil a la República Argentina, pel preu de 133 milions de pesos paper.

El Front Popular francès ha assolit una altra victòria al Parlament

París, 1. — La Cambra dels Diputats, després d'introduir algunes modificacions en el text del Pressupost votat pel Senat, l'ha adoptat definitivament per 402 vots contra 75.

Roosevelt nomena nou sots-secretari d'Agricultura

Washington, 1. — El President Roosevelt ha nomenat sots-secretari d'Agricultura a Hitburn Wilson, en substitució de Tugwell.

Un tradicionalista que es vol suïcidar

Davant un control ha estat portat Manuel Martí Queveda, de 23 anys, el qual mentre esperava ésser interrogat ha intentat suïcidar-se fent-se diversos ferides a les munyeques.

A poder del presunte suïcida se li ha trobat un document de soci del partit tradicionalista.

Una criatura carbonitzada

Darrera de la caserna del carrer de Tarragona ha estat trobat el cadàver d'una criatura recent nascuda o de pocs mesos, carbonitzada.

El Jutjat instruïx les necessàries diligències.

KENNEL DE SARRIA
Demà, a les quatre de la tarda i tots els dies
GRANS CURSES DE LEBRERS

Totes les publicacions han d'ésser sotmeses a la prèvia censura

Madrid, 31. — Disposició de la Delegació de Propaganda i Premsa de la Junta de Defensa de Madrid:

«La previa censura, régimen excepcional que sólo puede disculparse en circunstancias graves como las que atravesamos, para que tenga eficacia exige en su aplicación una absoluta igualdad para todos los que la sufren. Pugna con ello el que puedan publicarse periódicos que, por editarlos ciertos organismos se consideran libres de ser censurados. Ya que por los momentos en que vivimos no hay publicación que no sea política y que pueda sustraerse a hacer campaña de ese carácter, no cumpliría la Junta de Defensa su deber en la retaguardia sino mantuviera el principio de igualdad de que antes se había, y consecuentemente el de autoridad, obligando a todos a someterse a las normas de Gobierno que dicta e impidiendose excesos de expresión e informaciones equivocadas que hieran la susceptibilidad de los que unidos estrechamente luchan por derrotar el fascismo.

Fundándose en estas consideraciones, en uso de las facultades que tengo conferidas como presidente de la Junta de Defensa de Madrid, y a propuesta del Delegado de Propaganda y Prensa,

Vengo en disponer lo siguiente:

A partir de las doce de la noche del treinta de diciembre de 1936, queda terminantemente prohibida la publicación en Madrid de periódicos, diarios revistas, boletines, tanto de empresas como de organizaciones políticas, sindicales y de milicias, dibujos litográficos y demás medios gráficos mencionados en el artículo segundo de la ley de Imprenta, con excepción de los libros, sin que previamente hayan sido autorizados por la censura de la Delegación de Propaganda y Prensa de esta Junta.

De toda publicación o gráfico sometido a censura se presentarán tres ejemplares: uno que se devolverá sellado, cuando se autorice para que salga a la luz, y dos que se conservaran en la referida delegación para constituir el archivo de la revolución que, en su día seran depositados donde disponga el Gobierno legítimo de la República.

Madrid, 30 de diciembre de 1936.—El Presidente de la Junta, José Miaja. — El Delegado de Propaganda y Prensa, José Carrasco España.»

"L'atemptat contra el camarada Yagüe és el darrer que es comet", afirma el Partit Comunista

Madrid, 31. — El Comitè Provincial de Madrid del Partit Comunista ha fet públic un extens manifest sota el títol: «Posicions molt clares».

Al manifest es comenta el veredicte d'inculpabilitat que ha estat dictat amb motiu de l'agressió comesa contra el camarada Pau Yagüe i afegeix que l'acaten tot i no considerar-lo just.

Continua dient que afirmen davant del poble de Madrid i d'arreu d'Espanya que aquest és el darrer atemptat que es comet i que ningú no es cregui que aquest veredicte concedeix patent de cors per a cometre nous atemptats o per a fer allò que li doni la gana. Aquell que d'ara endavant vessi sang obrera haurà de pagar la seva culpa.

I acaba dient:

Avui més que mai, cridem: Disciplina.»

A Màlaga ha estat detingut un advocat del Tribunal Popular que organitzava una fugida de feixistes

Màlaga, 31. — Els agents de policia designats per a la persecució feixista, han detingut l'advocat del Tribunal Popular Josep Navas Llopis, el qual organitzava una evasió d'elements feixistes.

Navas creia que pel seu càrrec ningú no sospitaria dels seus maneigs; però, com que fou sorpresa una conversació amb un conegut, el qual inspirava determinades sospites, hom va sotmetre Navas a una vigilància discreta i aquesta dona per resultat descobrir el pla de l'evasió.

S'habilitaria una embarcació pesquera propietat de Josep Martínez, la qual seria posada a disposició dels expedicionaris i que coincidiria en alta mar amb un vaixell estranger.

Com el processat, han estat posats sota l'acció del Tribunal Popular el citat Lluís Martínez, Llorenç Navas López, Josep Navas Domínguez pilot d'aviació i fill de l'advocat; Joan Almendro Pacheco, Joan Ruiz Cano, industrial; Rafael Ballesteros, els germans Francesc i Ferran Pérez del Pulgar, dos aristòcrates, i altres diverses persones complicades, així com algunes altres més considerades sospitoses

També ha estat detingut l'ex-agent de policia Francesc Pérez, suposat complicat en aquest afer.

Els processats han declarat que volien sortir de Màlaga per no trobar-s'hi a gust.

JOGUINES
Per a venda a comissió disposo de local molt apropiat.
Adrecar-se a Ronda Sant Antoni, 68.

LA CIUTAT MARXA

DONATIU. — El Sindicat de Porters U. G. T. ha lliurat a l'Institut Traumàtic i Tocològic del P. S. U. i la U. G. T. (abans Hospital número 18), una bonica Biblioteca, un piano y dues mil pessetes per a despeses de l'esmentat Hospital.

Els companys responsables de l'esmentat Institut agraeixen l'ajut moral i material que això representa per a la causa antifeixista.

SECRETARIA FEMENINA DE LES J. S. U. — Totes les noies militants de les J. S. U. de Barcelona són convocades a una reunió per tal de tractar qüestions de gran interès. Aquesta reunió tindrà lloc demà dissabte, al casal «Lina Odena» (Portaferrissa, 1), a dos quarts de vuit del vespre.

FOMENT DE LA SARDANA.—El proper dilluns, dia 4, a dos quarts de vuit del vespre, s'inaugurarà, a l'estatge del Foment de la Sardana de Barcelona (Pi, 11, principal), una Exposició de Publicacions Sardanistes, que restarà oberta fins el divendres, dia 8, en què es clourà amb la primera sessió del Pla de Divulgació Cultural que l'esmentada entitat ha organitzat. Aquesta Exposició podrà ésser visitada diàriament, de dos quarts de vuit a les nou del vespre.

SINDICAT DE PROFESSIONS LIBERALS. — Secció de mestres). Celebrarà assemblea demà, al teatre del Sindicat, a les sis de la tarda.

SINDICAT FABRIL I TEXTIL U.G.T. (Secció de Dibuixants). — Celebrarà assemblea demà, a les quatre de la tarda, al carrer de Diputació, 277, baixos.

EL SOCORS ROIG INTERNACIONAL. —ha organitzat per a demà una visita al ferrocarril aeri de Miramar per als nens refugiats, per la qual cosa aquests s'hauran de concentrar a les 9 del matí davant del local del S.R.I.

LA FEDERACIO REGIONAL DE LES INDUSTRIES FABRIL, TEXTIL I ANEXES (U.G.T.) — Celebrarà un gran mitting diumenge, a les 10 del matí, al Gran Price.

COMITE D'AJUT ALS INFANTS DELS ASSOCIATS (C.A.D.C.I.-U.G.T.) — Ha organitzat un festival per al diumenge, a les quatre de la tarda, al local social, en el qual seran obsequiats els infants.

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA DE LA GENERALITAT. (Urgell, 181). — El pròxim dia 4 començarà el curset d'Avicultura. La inscripció pot efectuar-se fins demà.

CANODROM - PARK
SOL DE BAIX CONTROL OBRER
Demà, a les quatre de la tarda
Grans curses de llebrers
Tramvies: Linies 7 i 15 :: Autobusos: Lletra E

Cartellera del teatre

(A tots els teatres començarà la funció a tres quarts de deu de la nit.)

APOLLO.—Companyia de drames socials. Direcció: Salvador Sierra. Primera actriu: Enriqueta Torres. Nit: «GIORDANO BRUNO».

BARCELONA.—Companyia de comèdia Paris-Ortiz-Fuentes. Tarda i nit: «EL ALMIRANTE CENTOLLO».

COMIC.—Companyia de revistes Rosita Rodrigo i Fina Conesa. Direcció: Joaquim Valle. — Nit: «LAS DE VILLADIEGO».

ESPANYOL. — Companyia de vodevil. Direcció: Josep Santpere. Primera actriu: Pepeta Fornés. Nit: «EN MARIANO DE LA O», òpera flamenca.

NOVETATS.—Companyia lírica Marcos Redondo i Antonio Palacios.—Nit: «LA DEL MANOJO DE ROSAS».

NOU.—Companyia lírica catalana. Direcció: A. Nolla. Primera figura: E. Vendrell. Nit: «BORIS D'EUKALIA»

OLYMPIA.—Teatre de masses. — Nit: «RIEGO» (Estampes revolucionàries).

POLIORAMA. — Companyia de drama català Direcció: Euric Borràs. Nit: «CELIA, LA NOIA DEL CARRER D'ARIBAU».

PRINCIPAL PALACE.—Companyia d'operetes dirigida per Miquel Tejada. Nit: «EL SUEÑO DE UN VALS».

ROMEA.—Companyia de comèdia catalana. Direcció: Pius Davi. Nit: La comèdia de Lluís Elies, «MARITS PECADORS».

VICTORIA.—Companyia lírica castellana. Nit: «LA GENTE SERIA» i «LOS GRANUJAS».

Cartellera de varietats

TIVOLI.—Selecte programa de varietats i orquestra «DEMON'S JAZZ».

CIRC BARCELONES. — Companyia de varietats Nit: Orquestra «PLANAGUMA».

GRAN PRICE.—Aquesta nit, gran ball amenitzat per l'Orquestrina Price Band. Preus i hores de costum.

NOTES.—En tots els teatres tota classe de servois estan controlats per la C. N. T. Resta suprimida la revenda, la compta-duria i la claca.—Tots els teatres funcionen en règim socialitzat i per aquest motiu no hi ha entrades de favor.

FRONTO IXIKI-ALAI
Demà, tarda, a les quatre:
MATILDE-GLORIA contra TRINI-MARISA
Nit, a les deu:
LUMI-NATI contra SAGRARIU-BENE
Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Demà, tarda a dos quarts de 5:
A PALA:
MUNOZ-VILLARO contra SALAMANCA-URQUIDI
Nit, a un quart d'onze:
A PALA:
NARRU II-Chico, GALLARTA contra AZURMENDI-UNAMUNO
Detalls per cartells.

Conselleria de Defensa

Com que es desconeix el parador del milicià Floreal Bernabeu, pertanyent a la columna «Aguiluchos», i que segons informacions es troba en aquesta ciutat amb permís, és reclamat perquè es presenti amb la major rapidesa possible al carrer Castillejos, 339, 4rt., 2a., o bé a la Delegació de Milícies, Plaça de Catalunya, 8, 1er., 2a., per a informar-lo sobre el seu pare que desitja veure'l i que es troba en aquesta ciutat procedent de França.

Cartellera oficial d'estrenes i reestrenes

Setmana del 28 de desembre al 3 de gener

ACTUALITATS
La infancia del film. Plantas viajeras. Verdadero paraiso. Dibuixos. Aunque parezca mentira. Musical. MADRID TUMBA DEL FASCISMO.

ALIANÇA (P. N.)
El infierno negro, per Paul Muni. Despertar del payaso. Divina gloria. Dibuixos.

AMERICA i FOC NOU
Desfile de pelirrojas. Desbanqué Montecarlo. Esclavitud. Dibuixos.

ARENES
El capitán Blood, per Errol Flyn. El predilecto. Dibuixos. Musical.

ARNAU, FLORIDA i BROADWAY
Nuevas aventuras de Tarzán. Doble intriga. Primer hijo. Dibuixos

ASTORIA i MARYLAND
Esta noche es nuestra. Por meterse a redentor. Esportiva.

ATLANTIC i SAVOY
Vieja madre, tecnicolor. Deporte de Hungria. Indios Tovas. Buenos Aires. Dibuixos. Comica. MADRID TUMBA DEL FASCISMO, tercera setmana

BARCELONA
Secreto de Charlie Chan. Intriga china. Deber y disciplina. Dibuixos.

BOHEME i TALIA
La ciudad siniestra, per James Cagney. El gran hombrecito. Comica. Dibuixos.

BOSC i PRINCIPAL
El capitán Blood, per Errol Flyn. El predilecto. Dibuixos. Musical.

CATALUNYA
Rebelión a bordo, per Clark Gable i Franchot Tone. Còmica. Dibuixos.

CINEMAR
Sombrero de copa, per Ginger Rogers i Fred Astaire. La condena redentora. Parque zoológico. Dibuixos.

CAPITOL
Hombres sin nombre. Esportiva. Dibuixos. Còmica.

COLISEUM
La princesa encantadora, per Grace Moore. Deporte, Hambre y Compañía. Dibuixos.

COMTAL
Vidas en peligro. Música y mujeres. El cantante de Nápoles. Revista.

EDEN
Charlie Chan en París. La doncella de postín. Luna de miel para 3.

ESPLAI i MAJESTIC
Juventud triunfante. El difunto Cristofor Bear. El conquistador irresistible. Un gorila a bordo.

ESPLENDID
El secreto de Charlie Chan. La alegre mentira. María Galante.

EXCELSIOR
El agente especial, per Kay Francis. Los muertos andan. Còmica. Dibuixos.

FANTASIO
Dulce indecisión. Musical. Documental. Dibuixos

FOMENT MARTINENC
El infierno negro, per Paul Muni. Despertar del payaso. Hembra

FREGOLI i TRIANON
La ciudad siniestra, per James Cagney. El gran hombrecito. Comica. Dibuixos.

GOYA
El capitán Blood, per Errol Flyn. El predilecto. Dibuixos. Musical

IRIS PARK
Amenaza pública. La canción del dolor. Cuando una mujer quiere. Còmica Dibuixos.

KURSAAL i AVINGUDA
El agente especial, per Kay Francis. Los muertos andan. Còmica. Dibuixos.

MUNDIAL
La irlandesita. Schmid se impone. Baboona. Dibuixos.

MISTRAL
La marca de Caín. Juventudes rivales. Dias de circo. Secreto del castillo.

METROPOL
El tunante. Contrastes. Velada de ópera. Habilidades animales.

MIRIA
Escándalo estudiantil. La rival de sí misma. Noche de tormenta. Dibuixos.

NOVA-YORK
La brigada secreta. La viuda negra. Anita la pelirroja. Còmica.

ODEON (S. A.)
El infierno negro, per Paul Muni. Despertar del payaso. Víctima del dragón.

PARIS I VOLGA
El capitán Blood, per Errol Flyn. El predilecto. Dibuixos color. Musical.

PATHE PALACE
El agente especial, per Kay Francis. Los muertos andan. Còmica Dibuixos.

PUBLI CINEMA
El abuelito de Betty. Rapsodia de Listz. Parece increible. Nacida para pescar. Aunque parezca mentira. Musical.

SELECT
Hombre o ratón?, per Eddie Cantor. Clive de la India. Noche celestial.

SMART
El agente especial, per Kay Francis. Los muertos andan. Còmica. Dibuixos

TETUAN i NURIA
Guerra sin cuartel. Un millón de gracias. La magia de la música. Kracatoa.

TRIOMF i MARINA
Deber y disciplina. La reina del barrio. Hombres con suerte Dibuixos

URQUINAONA
En persona, per Ginger Rogers. Cellan. Dibuixos. ATRACCIONS.

VICTORIA
Campeón ciclista, per Joe Brown. Condolero de Broadway. A las 12 en punto. Còmica.

WALKIRIA
La alegre divorciada, per Ginger Rogers i Fred Astaire. El delator. Venganza del mar. Dibuixos.

XILE CINEMA
Es el amor. El desconocido. No juegues con el amor. Dibuixos.

La nota franco-britànica

EL TEXT DE LA CONTESTA DE LA U. R. S. S.

Moscou, 31. — En resposta a la nota franco-britànica sobre la qüestió de la tramesa de voluntaris a Espanya, el comissari d'Afers Estrangers, Litvinov, cursà, com ja s'anuncià oportunament, una declaració als ambaixadors d'Anglaterra i de França a aquesta capital.

Ha estat fet públic el contingut de les esmentades notes. En elles es posa de relleu que la U. R. S. S. comparteix amb Anglaterra i França la inquietud sobre Espanya i el temor que el desenrotllament del conflicte actual signifiqui un gran perill per al manteniment de la pau al continent europeu.

A l'esmentada nota s'assegura que ja des d'un principi les forces rebels espanyoles estan gairebé en llur totalitat, constituïdes per elements estrangers, és a dir: per moros i per elements de la Legió Estrangera. Diu que aquestes forces, foren a més, augmentades recentment amb considerables nuclis d'alemanys i italians.

I afegeix:

«Els informes de què disposa el Govern de la Unió Soviètica sobre el reclutament d'aquests elements italians i alemanys, i l'expedició d'armaments, permeten deduir que no es tracta simplement d'elements voluntaris disposats a lluitar per un ideal. D'aquesta manera es crea, doncs, una veritable i real amenaça contra la pau d'Europa i de tot el món.

El Govern dels Soviets considera que seria just i desitjable que el resultat de la lluita fos decidit purament entre els elements espanyols. Si fos impossible eliminar als elements estrangers, és principi racional fer cessar tot reforç dels combatents per nous elements procedents d'altres nacions.»

Seguidament, es recorda a l'esmentada nota la proposició feta pel representant de la Unió Soviètica al Comité de no Intervenció, de Londres, encaminada a prohibir la tramesa de voluntaris i a establir un control rigorós. Es posa de relleu la necessitat que, si s'arriba a un acord, sigui establert ensems un control sobre l'observança d'aquest acord.

A continuació, la nota en qüestió afegeix:

«El Govern de la U. R. S. S. està, per conseqüent, disposat a adherir-se a les proposicions formulades per Anglaterra i per França per tal d'arribar a la conclusió d'un convent entre els països que son membres del Comité de no Ingerencia de Londres, acord que ha d'ésser encaminat a prohibir la sortida de tots els països signants, de tots els ciutadans els quals tinguessin la intenció d'anar a combatre a Espanya.

A despràt de tot, el Govern de la Unió Soviètica considera necessari:

Primer. — Que els que prenen part en aquest acord expressin llur acceptació a l'establiment d'un control efectiu sobre l'observança d'aquest acord.

Segon. — Que tota mesura de control sigui presa com més aviat millor, independentment del consentiment o de la negativa dels generals rebels.

Tercer. — Que els participants es comprometin moralment, abans de l'establiment del control, a vigilar, per mitjà dels agents oficials i no oficial de què disposin, les arribades de suposats voluntaris, i que siguin publicades les informacions relatives a aquestes arribades.

Quart. — Que a la data més propera possible, es fixi la conclusió de l'esmentat acord, a l'objecte que l'interval que hi ha entre el moment actual i la data en qüestió no permeti reforçar, a partir d'ara, la tramesa de suposats voluntaris.

Cinquè. — Que el tercer punt sigui posat immediatament en vigor.»

La nota del Govern de la U.R.S.S. acaba posant de relleu que ell considera que no podrà aconseguir-se al fi que persegueixen els Governs de França i Anglaterra més que amb l'observança de les indicacions esmentades més amunt.

* * *

Londres, 31. — A les esferes diplomàtiques es creu que la contestació alemanya a les notes franco-britàniques sobre la qüestió de les trameses de voluntaris a Espanya, serà tramesa a Londres dintre de pocs dies.

Es creu saber que el text de l'esmentada contestació ha estat sotmesa abans de la sortida de Hitler cap a Bertchesgaden, anit, i que ha estat redactat després d'haver-se consultat al Govern italià.

El senyor Ribbentrop s'entrevistà ahir amb Hitler a Berlín i retornarà a Londres la setmana vinent.

* El Departament de Sanitat del Consell d'Economia, recorda al públic en general la preferència que han de donar als preparats nacionals i prescindir sempre que sigui possible dels estrangers.

Ara mateix, la casa Dr. Andreu, Collectivitat Obrera, elabora comprimits d'àcid-acetilsalicílic, substitutiu de la major part de substàncies analgèsiques com són Aspirina, Rhudine, Acetilina, àcid-acetilsalicílic Merck, etc., productes tots ells elaborats per cases estrangeres. Tots aquests productes són de la mateixa eficàcia, amb la diferència que aquests productes es venen al públic els tubs de 20 tauletes als preus de 2'95 ptes. Aspirina «Bayer» (Alemanya); a ptes. 2'50 tauletes Rhodine (França); a ptes. 1'50 tauletes Salisan (Suïssa); a ptes. 1'50 Acetilina Heyden, tauletes (Alemanya), i Acid-acetilsalicílic Merck, tauletes, a ptes. 1'50 (Alemanya), mentre els obrers de la casa Andreu els venen al públic a 1 pta. el tub de 20 tauletes.

Per a visitar els detinguts a Montjuïc

Amb la signatura del secretari general de la Junta de Seguretat Interior de Catalunya, company Aurelí Fernández, hem rebut el següent comunicat:

Per acord de la Junta de Seguretat Interior de Catalunya i des d'avui endavant, s'autoritzen les visites als detinguts reclosos en el Castell de Montjuic, d'onze a dotze del matí, i per l'ordre que s'indica. Els detinguts el primer cognom dels quals comenci amb A-B-C, els dilluns de cada setmana; D-E-F-G, els dimarts; H-I-J-K-L-M, els dimecres; N-O-P Q-R, els dijous; S-T-U-V-X-Z, els divendres.

Un casal per als obrers intellectuals

El projecte de creació d'un Casal que reuneixi tots els obrers intellectuals per a facilitar la realització d'una obra comuna individual i collectiva, serà aviat una realitat, sota el patronat de la Conselleria de Cultura i del Comissariat de Propaganda.

Oportunament es celebrarà una assemblea al Casal del Metge.

Ordre de presentació

S'ordena a tots els milicians de la columna del Barrio, especialment les centúries 9, 12 i 13, que demà, dia 2, a les 8 del matí, es presentin a la Caserna «Carles Marx», per a sortir immediatament cap al front.

Frederica Montseny

pronunciarà, el proper diumenge, dia 3 del corrent mes, a les onze en punt del matí, al Cinema Coliseum, Corts, 545, una interessantíssima conferència organitzada per les Oficines de Propaganda C. N. T. - F. A. I. El tema de la conferència serà: «L'Anarquisme militant i la realitat espanyola».

Amb aquesta conferència dóna començ un cicle d'importantíssimes dissertacions a càrrec de diverses personalitats del nostre moviment, i en les quals s'estudiaran tots els problemes fonamentals plantejats per la guerra i la Revolució.

E. C. N.-1, Ràdio C. N. T. - F. A. I. (ona curta i ona normal-. Ràdio Associació de Catalunya i Ràdio Barcelona, transmetran a tot Espanya i a l'estranger la conferència de la nostra companya Frederica Montseny.

1937, any de la victòria

Telegrames del senyor Companys i del conseller de Defensa

Ahir, a la nit, fou facilitada pel Gabinet de Premsa de la Presidència de la Generalitat la nota següent:

«El President Companys, amb motiu de l'entrada del nou any, l'any de la victòria, ha tramès telegrames de solidaritat i optimisme a la Junta de Defensa de Madrid, al President d'Euskadi, senyor Aguirre, i al Govern de València. També ha interessat del conseller de Defensa que trameti als milicians del front d'Aragó la gratitud i l'amor de Catalunya i de la República.»

CONSELLERIA DE DEFENSA

Amb motiu de l'entrada d'any nou han estat cursats per l'Honorable conseller de Defensa de la Generalitat de Catalunya els següents telegrames de salutació:

«Consejero de Defensa Generalidad de Cataluña al Presidente Junta Defensa de Madrid general Miaja.

»Reciba mi saludo efusivo, extensivo para todos los combatientes del invicto Madrid y fuerzas antifascistas, con motivo de año nuevo, presagio de libertad y exterminio del fascismo.

»Francisco Isgleas.»

«Conseller de Defensa Generalitat de Catalunya a totes les forces del Front d'Aragó (Bujaraloz, Barbastre Casp, Alcanyís i Serinyena).

»Rebeu en nom del President de Catalunya Lluís Companys, i del conseller de Defensa, una salutació cordial amb motiu de l'any nou, tot agraint la vostra abnegació i valentia posada mantes vegades a prova durant la lluita contra el feixisme.

»Francesc Isgleas.»

14 cartells

La C.N.T. edita uns petits quaderns d'art que és una obra reeixidíssima dins la nostra tipografia.

Suara ha aparegut un número d'aquests quaderns dedicat a l'artista Moneny, del qual reprodueix 14 cartells excellents encara que força coneguts per haver estat exhibits profusament.

Gustau Cochet prologa el quadern i diu, referint-se al cartell i al cartellista:

«Enric Moneny, que és, a més, pintor en tota l'amplitud del seu ascetisme, és un dels pocs que hi ha en possessió d'una tècnica segura, saber dir amb exactitud un pensament, una idea o un sentiment, sense apartar-se de les essències incloïbles del veritable art.»

La Setmana de l'Infant

Es prega a tots els companys directors i mestres de les escoles de Barcelona que el més aviat possible se serveixin enviar a la Comissió de la F.E.T.E. de la «Setmana de l'Infant», Passeig de Gràcia, 39, pral., de 6 a 8, relació amb l'edat i domicili dels nens refugiats i més necessitats que assisteixin a les seves escoles, com també nota de les joguines i metàlic que fins a la data hagin recollit per a traspassar-ho al Comitè de la «Setmana de l'Infant».

* * *

Convocades per la Comissió organitzadora de la «Setmana de l'Infant» les centrals sindicals C.N.T. i U.G.T. del ram de la Distribució, han acordat que l'hora de tancament de les botigues de venda al detall sigui, durant els dies 2 al 7 de gener, tots dos inclusius, a les vuit del vespre.

* * *

Els obrers de la fàbrica de joguines d'Andreu Vinyes, des del dia 21 del mes passat treballen dues hores extraordinàries cada dia, i l'import íntegre d'aquestes hores extraordinàries de treball el lliuraran a la Comissió Organitzadora de la «Setmana de l'Infant», per tal d'engrossir la subscripció oberta per a comprar joguines per als orfes de milicians, asilats i refugiats.

Magnífic gest la d'aquesta bons obrers de la casa Andreu Vinyes!

ULTIMA HORA

prega a tothom que hagi d'enviar-nos notes, avisos, etc., que ho faci amb l'anticipació necessària i reduïts al màxim. L'escassetat de paper no ens permet publicar notes extenses

Garcia Oliver parla de les noves orientacions de la Justícia

València, 31. — Al Gran Teatre ha donat una conferència el ministre de Justícia Garcia Oliver sobre el tema «Noves orientacions de la justícia». Ha afirmat que la justícia ha de tenir una major responsabilitat i sobretot més humanitat. El problema de la justícia és problema de ductilitat, però és, abans que tot, un problema d'equitat social. Cal variar també el concepte de la pena. Així, per exemple, per als presos polítics hi haurà internament en camps de treball, i per al delinqüent comú hi haurà un règim més humà que el que hi havia abans.

Diu que no hi haurà condemnes de trenta i quarenta anys. Hi haurà separació de cinc a deu anys del cos social i les conductes de cada individu seran revisades cada dos anys. S'estén en consideracions sobre l'estructuració i funcionament dels camps de treball i acaba dient que la societat ideal ha d'estar fonamentada en la bondat i la bellesa.

© Archivos Estatales; cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

DESPRES DE LA CONTESTA ITALIANA

Hitler i Mussolini contribueixen a salvar la "civilització occidental":

Celebrant "actes de fe" a Salamanca
Destruint la Biblioteca Nacional de Madrid
Incendiant les pintures de Goya al Palau de Liria
Assassinant Frederic Garcia Lorca
Massacrant dones, vells i infants
Establint pactes militars amb el feixisme oriental

"Contio que, finalment, s'arribarà a un sol organisme sindical", ha dit el conseller de Treball

Cal que la petita burgesia sigui incorporada als rengles dels treballadors

La nit de Cap d'Any el conseller de Treball i Obres Públiques, camarada Miquel Valdés, va invitar els periodistes que fan informació a aquell Departament oficial a un acte de companyonia, per tal de celebrar el traspàs de l'any.

Aprofitant la reunió en la qual hi havia representants de gairebé tots els diaris de Barcelona, el camarada Valdés va fer unes manifestacions que, pel seu interès, extractem en aquestes pàgines.

A una pregunta del company Pomés, degà dels periodistes de la Generalitat, el conseller de Treball i Obres Públiques va començar fent un elogi de la Premsa, «ja que sou vosaltres —va dir— els qui més que ningú podeu formar els estats d'opinió més convenients per tal de vèncer les bandes incultes dels generals facciosos.

El conseller Valdés va seguir la seva conversa fent un estudi molt aprofundit de les condicions que impulsaren el capitalisme vaticanista espanyol a desfermar la guerra civil, que ha pres un inequívoc caràcter de lluita de masses, en la qual són interessats tots els obrers del món, per oposar-se a l'entronització regressiva del bloc feixista internacional. Féu ressaltar l'ajut que el gran poble de la U. R. S. S., tan ben conduit pel camarada Stalin, presta cada dia més a la nostra lluita antifeixista, malgrat trobar-se constantment amenaçat per gairebé tots els pobles del món.

Basant-se en cites de Lenin i de Dimitrov, així com de tots els grans teoritzadors revolucionaris i, sobretot, tenint en compte l'experiència ja viscuda per Rússia, com també per Itàlia i Alemanya, féu referència al paper que les petites burgesies juguen en aquest moment greu per al gran capitalisme mundial.

—Per tal que el proletariat pugui triomfar —va dir— cal que la força de la petita burgesia, ja ferida de mort pel gran capitalisme, sigui incorporada als rengles dels treballadors que lluiten en el nostre país amb les armes a la mà.

A continuació, Miquel Valdés va fer un elogi del proletariat i de la seva gran força creadora, i afirmà que els dirigents polítics han de tenir una fe cega en aquesta força del proletariat, puix que sense aquesta fe que dóna confiança i seguretat no pot ésser possible la victòria.

Donades les condicions actuals de la guerra, el conseller Valdés va fer una crida a la unitat de tots els obrers, siguin del camp sindical que siguin. Va reconèixer que s'havia donat un gran pas en aquest camí, ja que en haver acceptat la C. N. T. la responsabilitat del Govern i que encara que per alguns sembli que això és caminar enrera, va afirmar que era un gran pas per al triomf. En aludir els lamentables incidents succeïts darrerament en el camp sindical, digué que aquests obrers que cauen sota la mà assassina dels provocadors, fa més estreta aquesta unitat que és imprescindible per a la victòria i que confiava que finalment s'arribarà a la fusió en un sol organisme de les dues grans forces sindicals U. G. T. - C. N. T., la qual cosa fóra el pas més ferm donat en el camí de l'aixafament total del feixisme.

En acabar el seu parlament, el conseller Valdés fou aplaudit pels reunits i la conversa girà entorn d'anècdotes polítiques que foren explicades, entre altres companys, pel director general de Treball, camarada Manuel Aragó, i pel secretari particular del conseller, camarada Rossend Cabré, presents a l'acte.

Quan, a les dotze en punt de la nit, el rellotge assenyalà el traspàs de l'any, els reunits brindaren amb els crits de «Mori el feixisme!», «Visca la U. R. S. S.!» i «Visca la unitat de tots els obrers!»

Eren prop de les dues de la matinada quan els periodistes i assistents tots abandonaren la Conselleria de Treball, després de felicitar-se mútuament.

MOLT IMPORTANT

Fem avinent als qui ens trameten notes i comunicats que, fins a les DUES de la tarda els rebem a la Redacció: **Ronda Universitat, núm. 25,** i de les DUES a les CINC a la Impremta: **Tallers, 48 bis.** Cal que els nostres comunicants en prenguin bona nota si volen que les seves gasetilles apareguin en l'edició del mateix dia en què ens les envien

El míting d'afirmació nacionalista d'esquerra d'ahir

Ahir al local del Centre Català Republicà del districte quart, adherit a Esquerra Republicana de Catalunya, va tenir lloc un míting d'afirmació nacionalista el qual va assolir un èxit absolut.

En aquest míting van ésser glossats els postulats d'Esquerra Republicana i una vegada més, es posà de relleu l'ascendent que aquests postulats tenen pel poble català.

Una gernació immensa va emplenar el local i subratllà amb els seus aplaudiments, diversos passatges dels parlaments fets pels oradors.

Feren ús la paraula, Jacint Guinart, Domènec Latorre, Josep Navarro Costabella, el diputat al Parlament Català, Nicolau Battestini i Enric Canturri, en representació del President del Parlament de Catalunya, doctor Serra Hunter.

Tots els oradors foren molt aplaudits Entre el públic que assistia a l'acte, hi havia gran nombre de dones.

Aquest acte ha demostrat novament, com Esquerra Republicana de Catalunya, té el poble català al costat, per a la realització del seu ample programa polític i social.

Animats per un gran esperit de lluita, els combatents de la República adquireixen forma i aspecte d'un poderós exèrcit popular

Madrid, 30 desembre (Del nostre corresponsal). — Cada nou intent de l'enemic per fer més immediata la seva proximitat a Madrid acaba, naturalment, en una nova desfeta. El coratge dels nostres combatents així ho exigeix. Pot la rebel·lió, car així és la guerra, guanyar terreny en determinat moment, com a conseqüència d'una ofensiva preparada amb tot el devessall possible de material bèl·lic. Per alguna cosa disposa en abundància dels recursos de la potència més guerrera —és a dir, més agressiva— del món. Amb tot, cada un d'aquests intents quedà tallat quasi d'arrel en el mateix instant en què major rendiment prometia.

Tenim experiències d'aquest gènere en abundància: el començ de les operacions a les portes de Madrid. Adhuc avui sembla increible que fos tallat de manera tan radical l'avanç ininterromput que havia fet l'enemic des de terres extremenyes. Tots les illusions i totes les esperances de mesos quedaren destroçades —juntament amb alguns milers dels seus millors homes— en un instant decisiu.

Aquell entrebanc —arribà a ésser definitiu— que sofrí l'ofensiva dels rebels, que marxava com una allau per les carreteres d'Andalusia, Toledo i Extremadura, féu necessari que es preparessin nous plans d'atac contra la capital que, per aquí, resultava inabordable.

I els nous plans fracassaren com havien fracassat els anteriors.

PRIMER, ESTABILITZACIÓ!

Obri forats la rebel·lió vers altres punts. Però per a estavellar-se, altra vegada, contra la matèixa voluntat i la fermesa del poble que no es deixa atropellar. Cada intent ve a ésser, en definitiva, un nou fracàs, i més sorollós i significatiu el següent que l'anterior.

Van passats quasi dos mesos des que l'enemic es situà a les portes de Madrid Amb quins resultats? Ja es veu. En aquells sectors on primer es produí la seva amenaça, comença a perdre terreny. En els que han estat teatre dels seus últims intents d'avanç, marxa amb impetu i gran entusiasme la tasca de formació del nou exèrcit del poble, que està cridat a ensorrar tots els castells de cartes que la imaginació havia alxecat.

Fem un recorregut gairebé complet d'aquest sector.

La nota remarcable que ofereixen aquests dies de fi d'any és la ferma voluntat que es posa—que posa tothom— a donar al poble un instrument eficaç de lluita i de victòria.

DIVISIONS I BRIGADES

—Marxen amb gran entusiasme, i estan ja avançadissimes, les tasques de reorganització, les quals acabaran refonent en Brigades i Divisions totes les unitats de milicians, de soldats i d'altres forces al servei de la legalitat.

Hem parlat durant uns instants amb el diputat socialista Josep Junco Toral, comissari de Guerra d'aquesta zona en què ens trobem. I de la conversació, tant com del que hem pogut observar, hem tret una impressió altament favorable.

Però la reorganització procedeix sense que s'interrompin, naturalment, altres funcions vitals. Hi ha quietud i hi ha calma per ací. A penes es veuen torbades per les constants desfilades de forces. I per la repetició de cops de mà i d'operacions de descoberta que tenen un alt valor en servir per a precisar bé les forces amb què ha d'enfrontar-se l'entusiasme escometedor dels nous soldats del poble.

—Cada dia es fa quelcom — em diu un cap.— De vegades els agafem fins i tot les poques mantes que tenen.

També els fan presoners, amb els quals es va completant la tasca informativa, tan necessària per al bon desenrotllament de les operacions.

PREPARACIÓ MORAL

En les tasques de reorganització no s'oblida cap detall d'importància per a la marxa de les operacions. Els dies de descans concedit a les forces, s'aprofiten per a infondre'ls un més ferm esperit combatiu. Hi ha, per exemple, funcions de «cinema» cada dia. Són de caràcter purament educatiu. Les pellícules que s'exhibeixen són pellícules de guerra. «Els mariners de Cronstadt», que tants caçadors de tancs ha fet; «La Pàtria us crida», epopeia de l'aviació, «Txapaiev, el guerriller roig», guardó de la personal capacitat combativa, i altres de semblants.

També se celebren conferències i converses diàries sobre temes militars. Està ja en marxa la Llar del Milicià, centre de cultura, distracció i esplai. Ací funciona àdhuc una escola de primer ensenyament. Els combatents de la República s'instruïxen al mateix temps que lluiten. Per això, sens dubte, ha esclatat aquesta rebel·lió. Calia acabar amb aquestes ànsies de cultura i de millorament que desitja el poble espanyol i no s'havia trobat altre mitjà per aconseguir-ho que el de sotmetre'l a un poder estrany, a una dominació estrangera, al feixisme, en una paraula.

Hi ha inclús concerts de música, en els quals intervenen, principalment les bandes dels batallons que més s'han distingit aquests mesos de lluita: «Octubre», «Jove Guàrdia», etcètera.

La vida a la reraguarda dels fronts és de disciplina i d'instrucció.

EL MILLOR EXEMPLE

Tal vegada es deu a això la bona impressió que ací es recull. Les activitats a les reraguardes dels lleials estan garantides i regularitzades per l'entusiasme i excellent orientació. La finalitat bàsica i essencial és guanyar la guerra. Per això es lluita. Però ja s'adverteix que la guerra no la guanya qui vol sinó qui pot. I els grans esforços i entusiasmes individuals s'acobllen i es fonen en una voluntat comuna que ha posat a ratlla l'avanç rebel i ara es disposa a derrotar-lo.

Arreu s'observa la mateixa actitud. Els milicians no volen trobar-se en una situació d'inferioritat quan es compara la seva actuació amb la d'altres defensors de la República.

Ha estat extraordinària la reacció que ha produït la presència per part d'aquest sector d'unitats de la Brigada Internacional.

—Aquests homes ens ensenyen a lluitar —diu un milicià—. I a resistir. I ens ensenyaran també a atacar. I no ens quedarem enrera.

Resten potser les jornades més dures d'aquesta guerra tremenda, però ja no ens espanten.

HITLER S'HA FET SEU MUSSOLINI?

Alemanya ha amenaçat Itàlia amb actuar a Austria i atacar-la si no es posa al seu costat

¿Pretén Alemanya atacar França per la frontera basca, davant la impossibilitat de traspassar la "línie Maginot"?

ANGLATERRA ES QUI TE LA CLAU DE LA SITUACIÓ; FRANÇA ESTA ALARMADA

París, 1.—La impressió diplomàtica d'avui ve a confirmar les informacions que anunciaven que Roma ha cedit a la pressió nazi quant a la resposta a cursar a les proposicions franco-britàniques.

El punt de partida de l'actual posició italiana radica en l'entrevista Ciano-Von Hassel, ambaixador d'Alemanya a Berlín, celebrada fa pocs dies.

La pressió d'Alemanya es pot qualificar d'amenaça, ja que von Hassel, en termes durissims i molt poc diplomàtics, anuncià a Ciano que Alemanya estava disposada a actuar a Austria a fi de provar a Itàlia la esva superioritat i rancúnia

La impressió regnant a Alemanya, arran d'aquesta entrevista, és que el feixisme italià va acovardir-se i va deixar abandonades totes les seves intencions de conciliació. No seria estrany que el mateix dia de l'entrevista s'hagués decidit a Roma enviar nous contingents de «voluntaris» a Espanya.

Berlín juga el seu mètode diplomàtic d'atreviment i d'irreflexió. La contestació de Berlín no arribarà al Quai d'Orsay abans de l'11 o del 13 del corrent mes, cosa que permetrà a Alemanya obrar secretament i activa a favor del seu programa d'agressió.

Anglaterra té coneixement de les intencions alemanyes i de l'actual posició italiana, i a desgrat de tot, no reacciona ni es decideix a abandonar la seva habitual «serenitat».

La posició britànica ha causat gran decensis al Quai d'Orsay, ja que de font segura se sap que la «serenitat» britànica permetrà que el vinent diumenge es firmi el famós «gentlement's agreement» del qual únicament en surt favorable Itàlia.

I no és que Anglaterra ignori els perills que significa per a França la continuació de la política nazi d'agressió. Fins al «Daily Telegraph», rotatiu intimament relacionat amb Eden, publica un article en el qual pot llegir-se l'apreciació següent:

«Seria molt difícil per a Alemanya invadir França i vèncer la resistència de la línia Maginot, però una amenaça procedent dels ports bascos i dirigida i efectuada per contingents alemanys podria immobilitzar 300.000 soldats francesos a la frontera del Surd de França.

El diari «Le Populaire» publica un article d'André Leroux i facilita a França la solució dels greus problemes plantejats per l'actitud alemanya. Creu que únicament, per a les nacions sinceres i desitjoses d'evitar una guerra, únicament queda el remei de seguir les fórmules proposades en la contestació soviètica a les proposicions franco-britàniques.

La posició soviètica, ja coneguda, és la del reforçament eficaç i decisiu del pacte de no intervenció.

Per altra part en el problema internacional plantejat sorgeix un nou factor: el militarisme japonès.

Els periòdics militaristes de Toquio arriben a reconèixer que el tan discutit pacte anticomunista germano-nipó va principalment dirigit contra els soviets.

Un corresponsal diplomàtic japonès escrivi fa uns dies un article en una revista titulada «Diamond», en el qual reconeixia la potència militar soviètica, i l'articulista vol demostrar que aquesta força és l'únic element que s'oposa «a l'apropament del Japó a Xina».

La situació internacional, pel que pot veure's, no millora, i, per tant, queden en peu les amenaces nazis d'enviar a Espanya grans contingents de la Reichswehr.

Els redactors diplomàtics de la Premsa democràtica i proletària mundial no amaguen la seva opinió que Espanya ha d'estar disposada per a fer front a les agressions més inhumanes i absurdes, tal com ha vingut fent fins ara en la titànica guerra que ve sostenint.

"Dintre de poc la normalitat serà total a Catalunya", diu Eroles

"He de fer els elogis més sincers a la policia i a les patrulles de control per la seva tasca eficient"

El Cap General de Serveis de la Comissaria General d'Ordre Públic, ens ha facilitat la nota següent:

«Coincidint amb les repetides manifestacions del Comissari General d'Ordre Públic, lamento pregonament les incidències i violències que passen —cada dia amb menys intensitat, gràcies al control rigorós que s'imposa—, als pobles i comarques de Catalunya. De tota manera ningú no ha d'oblidar —i menys els homes sincerament revolucionaris—, que assistim a una de les transformacions econòmico - político - socials, més pregones de les que s'hagin produit al món proletari fins a la data. Com a conseqüència d'això, aquestres transformacions, porten elles mateixes tivantors inevitables per ésser diverses les interpretacions que es defineixen —cadascú en passió i fervor revolucionari—, de com haurà d'ésser o regir-se la nova societat que es construeix com a llum i guia de la Humanitat.

A desgrat d'això puc afirmar rodonament sense que ningú no pugui desmentir-ho que l'Ordre Públic s'encarrila a tot Catalunya d'una manera tal, que si les organitzacions i partits antifeixistes volen prestar llur col·laboració i ajuda com fins a la data, estic segur que dintre de poc temps la normalitat serà tal arreu de Catalunya, que haurem aconseguit que en plena revolució s'hi hagi efectuat un canvi radical en l'ordre concepcional de l'Ordre Públic, convertint-lo en una cosa nova, útil i convenient als principis que formen l'ideari dels constructors de la nova societat.

Es per això que he de manifestar públicament els meus desigs més sincers a la Policia — especialment al grup secret, — grups d'Investigació i Patrulles de Control, pel seu zel i activitat infatigable en el compliment del que tots creiem un deure ineludible d'home conscient de la radical transformació de què som testimonis i les quals conjuntament, fa poques homes han aconseguit localitzar i detenir els elements dirigents de la Cinquena Columna, que pretenia, d'acord amb els facciosos, provocar una sèrie de violències per a facilitar un desembarc a les costes catalanes, però sense comptar que en els moments actuals, l'organització a la qual represento, per mediació d'elements compenetrats que té en tot moment controlats tota l'activitat de Caalunya, sigui de l'índole que sigui, i pot, per tant, garantir la immunitat contra aquests maneigs. Els detinguts per aquest motiu, hauran de respondre dels seus actes davant el Tribunal Popular, i aleshores el poble i l'opinió pública en general, veuran la importància d'aquest servei, del qual, per discreció, momentàniament, m'és impossible donar més detalls.»

Les dotze paraules de la victòria, d'Angel Pestaña

Madrid, 1. — Anit, a les dotze, des del micròfon d'Unió Ràdio, el líder del Partit Sindicalista, Angel Pestaña, pronuncià la seva anunciada dissertació sota el títol «Les dotze paraules de la Victòria».

Pestaña començà dient que ell, el més modest dels homes que actuen en la vida política d'Espanya, era el qui anava a adreçar la paraula, no per a parlar de les dotze paraules de la Victòria solament, sinó per a parlar de tots els problemes que amb interès es relacionen amb ella, perquè al cap i la fi si a les paraules no segueixen els fets i l'acció dels homes, tenen un valor molt relatiu.

«Ja que se m'ha concedit aquest honor — afegí — vull fer-me digne d'ell.»

Es refereix a fets ocorreguts en finalitzar l'any 1935 i en començar l'any 36 diu que, en vigilies de la lluita electoral que doná el triomf al Front Popular el 16 de febrer, es trobava a Madrid, al Café Universal, amb un grup d'amics: «Poc abans de sonar les dotze de la nit, parlàvem de coses diverses i d'allò més interessant per a nosaltres: la política. Però jo no escoltava els meus amics. Tota la meva atenció estava intensament fixa en els sorolls del carrer. En sonar les campanades de les dotze em vaig alxecar i me'n vaig anar a la Puerta del Sol, i confesso que en veure aquell espectacle em vaig emocionar profundament, tant que, mentre jo contemplava aquell brogit, un dels meus amics em digué: «Amic Pestaña: ¿no creus que això és un xic plebeu?» Jo li vaig contestar: «Es l'ànima popular i tots els que som del poble, els que portem sang que no es blava, davant aquests espectacles ens sentim un xic emocionats.»

Parla dels sofriments patits pels pobles en suportar la tirania del militarisme, el capitalisme i l'Església.

Acaba dient que amb els dotze motius que pot anomenar «Les dotze paraules de la Victòria» donarà per finida la seva conferència:

«Vencerem perquè se'ns obligà a la lluita i anàrem a ella amb la nostra voluntat i la nostra victòria moral és ja un fet. Vencerem perquè defensem juntament la legitimitat del Poder legalment constituït. Vencerem perquè som la voluntat popular encarnada en la majoria dels espanyols. Vencerem perquè la raó és amb nosaltres. Vencerem perquè som la justícia i l'equitat. Vencerem perquè pel sacrifici dels nostres hem après a organitzar les nostres forces i a disciplinar les nostres voluntats. Vencerem perquè som l'Espanya representada en les primeres Germanies valencianes, en els comuners de Castella i en les gestes del poble andalús. Vencerem perquè som l'Espanya culta i civilitzada que vol posar-se a to amb el poble més gran del món. Vencerem perquè ja ha passat l'època d'estar sotmesos a la tirania dels menys. Vencerem perquè tots els descendents de l'Espanya digna lluitaren perquè no fos trepitjada per la voluntat estrangera i preferiren morir en defensa de les seves llibertats i dels seus ideals. Vencerem perquè així ho prometérem i podem faltar a la nostra paraula. Vencerem perquè som el poble que sobreposant-se a sí mateix es dóna compte del valor dels seus actes i sap la significació d'una Espanya lliure i grandiosa.

Visca la República de treballadors espanyols i Visca Espanya!»

Les patrulles de la U.G.T. s'han ofert a col·laborar amb la policia per al manteniment de l'ordre

El camarada Sesé, responsable de la U.G.T. a Catalunya, acompanyat dels caps de patrulles de la mateixa organització, han visitat el comissari general d'Ordre Públic, company Rodríguez Salas, comunicant-li que amb el fi de col·laborar al total restabliment de la normalitat, es posen a la disposició d'aquesta autoritat governativa, i s'ha acordat de moment i sota l'égida de la Comissaria General d'Ordre Públic, que no s'imposaran multes que no siguin per la pròpia entitat oficial.

Els visitants han pregat al company comissari general d'Ordre públic que els desigs eren que tant la Junta de Seguretat com el Govern de la Generalitat tinguin igualment coneixement dels acords que havien pres les patrulles de la U. G. T. i la reiteració que estan disposades a col·laborar amb la policia oficial en pro de la causa de l'ordre.

TXANG SUEH LIANG, EMPRESONAT

Sembla que serà un tràmit purament formulari

Xang-Hai, 1. — Txang Sueh Liang ha estat portat a la presó militar de Nanquín. Hom creu que serà indultat aviat.

Mèxic prohibeix la propaganda feixista dins el país

Mèxic, 31. — M. Froylan ha estat nomenat cap del nou departament de Premsa i Propaganda. Als centres oficials hom no dubte que aquesta organització acabarà amb la propaganda feixista que s'exerceix per mitjà de la Ràdio, la Premsa i el cinema.

Vint-i-tres detinguts desafectes al règim

Han ingressat als calabossos de la Comissaria general, per desafectes al règim, Eliseo Villaclara Horta, Josep Badia B., Juli Andreu López, Gabriel Martínez Escuna, Salvador Paz Garrote, Lluís Costa Ferran, Esteve Nogués Romaguera, Tomàs Rovira Font, Josep Roses Riva, Francesc Jubany Planes, Josep M. Bofill Gatell, José Alarcón Serrano, Rossend Capdevila Guitart, Manuel Pou Perpinyà, Domènec Masgrau Massaguer, Flores Ferran Coromines, Josep Campmany Queros, Josep Garreta Solas, Enric Llinàs i Bas, Agustí Valls Mono, Jaume Ripoll Avellaneda, Salvador Vila Mainou i Matilde Lozano Coltresa.

390 quilos d'argent i metall, lliurats a la Tresoreria de la Generalitat

Els agents del Cos d'Investigació i Vigilància de la Generalitat de Catalunya sota el control directe de Dionís Eroles han lliurat a la Tresoreria de la Generalitat les següents quantitats: 64 quilos d'argent pur; 326 quilos de metall de diverses aliacions, trobats en els diferents escorcolls efectuats en domicilis de gent facciosa.

Delinqüents feixistes

Han estat posats a disposició del Tribunal Popular per delictes de caràcter feixista, Rafael Verdes, Lluís Ferrer Mascos, Josep Torrens Borrel, Josep Antoni Ricard i Santiago Manuel Zarnetti

Els frescos de Goya també són salvats...

Madrid, 1.—Un periodista ha estat visitant l'ermita de Sant Antoni, on a pesar de les grandes i bombes i dels projectils que els facciosos han llançat contra l'ermita, es conserven els frescos de Goya.

Els milicians s'han preocupat que els projectils no destruissin el tresor artístic que allà es guarda. Igualment s'han salvat molts objectes valiosos de l'Escola de Ceràmica.

Lord Plymouth ha lliurat al Foreign Office, un pla de control terrestre, marítim i aeri

Londres, 1.—Lord Plymouth, president del Comité de no intervenció, ha lliurat al Foreign Office un detallat pla de control terrestre, marítim i aeri destinat a posar fi a les violacions de l'acord de neutralitat a Espanya. Recomana que aquest pla sigui enviat com més aviat millor al Govern legal d'Espanya i a la «Junta» facciosa de Burgos.

El projecte en qüestió respon les preguntes formulades per ambdues parts quan els foren sotmesos les proposicions del Comité.

Lord Plymouth, en nom del Comité, demana al Govern legal i a les autoritats facciosos que contestin el document en un termini de deu dies.

Els "dockers" del port de Marsella, al costat de l'Espanya republicana

S'han negat a descarregar un vaixell alemany procedent de Huelva

Marsella, 1.—El vaixell alemany «Indra», procedent de Huelva amb un carregament de pirita de coure, ha arribat al port de Lave, al barri de l'Estaque, i ha amarrat als molls de la fàbrica de productes químics que elabora la pirita.

Els «dockers» sindicats s'han negat a descarregar el vaixell per la raó que procedeix d'un port espanyol facciós.

El vaixell «Indra» continua amarrat sense que hagi estat descarregat. Els «dockers» han posat guàrdia de vista al vaixell.

FELICITA LES FORCES QUE LLUITEN PER LA LLIBERTAT

(Ve de la primera pàgina.)

el règim per imperatiu del deure o per voluntària adhesió.»

«A Josep A. d'Aguirre, President del Govern provisional, Bilbao: En entrar el nou any, el diputat per Bilbao saluda afectuosament la més alta representació de la democràcia basca que amb disciplina exemplar lluita per lliurar Espanya tota d'una tirania sota l'amenaça de la qual acabarien per sucumbir les llibertats d'aquelx país consagrat en el seu Estatut al triomf d'aqueixa democràcia que en els dies d'avui s'afiança incommovible.»

A Berga s'ha efectuat, sense incidents, l'enterrament del ciutadà Nin

A la Comissaria General d'Ordre Públic s'ha rebut aquest matí la notícia que a Berga s'ha efectuat l'enterrament del militant de la U. G. T., Nin, el qual, com hom recordarà, fou vilment assassinat.

Segons aquest comunicat, l'acte s'ha desenvolupat sense que ocorreguessin incidents.

Avui ha estat dia inhàbil a l'Audiència

Avui ha estat declarat dia inhàbil a l'Audiència d'aquesta ciutat. Solament ha funcionat el jutjat de guàrdia, sense moviment remarcable.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

ULTIMA HORA
INFORMACIÓ · CRÍTICA · REPORTATGES
REPORTATGES-INFORMACIONS-ARTICLES...

—ON ÉS EL VAGÓ D'ARMES?
—NO HO SÉ.

I com que el vagó no existia i tots deien el mateix, això justificava els afusellaments

—He passat quatre mesos en continu perill per a la meva vida —ens diu el nostre interlocutor, un modest comerciant de Logroño—. Però no és ocasió de parlar de mi. He pogut arribar viu a aquesta hospitalària ciutat de Barcelona i el que interessa és que doneu a conèixer als lectors del vostre important diari els detalls del que he pogut observar en aquesta temporada que he hagut de viure en plo domini feixista.

Per altra banda, no tinc cap interès a donar a la publicitat detalls —molt interessants— de la personalitat del meu interviuat, que farien molt més interessant aquesta informació, car malgrat que ell no hi tingui inconvenient, no ho crec oportú ni humà: ha deixat muller i fills en aquell infern.

—Expliqueu-me, doncs, el més ordenadament que us sigui possible els fets que heu presenciat.

EL GOVERNADOR FEU TRAICIÓ AL POBLE

—La nit de la sublevació —comença el meu interlocutor— vaig poder observar que trasladaven grans retrats de Manuel Azaña cap a la Comandància militar. No sé si ho feren per destruir-los o bé perquè no en tenien i poder demostrar, si els hagués calgut, que eren republicans.

El poble, en assabentar-se per la Ràdio de Madrid del que ocorria a quasi tot Espanya, es llançà materialment al carrer i es congregà davant el Govern Civil. Comissions de les entitats esquerristes i socials visitaren el governador, Novo Roca, i li demanaren armes per a contrarestar la possible sublevació militar. El governador, un traïdor, els digué que no es preocupessin, que tenia la seguretat que la guarnició era al costat del Govern de la República i que allí no passaria res.

Fins a les quatre del matí estigueren els obrers al carrer, però en vista que fins a aquella hora res no havia passat i de les afirmacions del governador es retiraren a llurs domicilis.

A les vuit del matí es proclamà l'estat de guerra. El poble ja veié llavors l'engany de què havia estat objecte, però no hi podia fer res. Dos regiments: l'un d'Artilleria i l'altre d'infanteria havien emplaçat canons i metralladores als carrers i eren els amos absoluts de la població. El poble sense armes quedà indefens. No era possible combatre'ls.

ELS AVIADORS ADDICTES, AFUSELLATS

Tota l'aviació era addicta al Govern. Únicament el cap, anomenat Withe, estava d'acord amb els rebels. Els pilots aviadors que ho sabien, li prepararen una emboscada, però els fracassà.

L'esmentat cap tenia el costum d'agafar cada dia un cotxe que l'anava a cercar a casa seva i amb ell s'adreçava a l'aeròdrom. Aquell dia el cotxe també l'anà a cercar, però Withe havia de sospitar quelcom, car el féu tornar de bult i ell se n'anà a peu a la Comandància militar.

Fallat el cop, els pilots es feren forts a l'aeròdrom, però poc resistiren. Foren traslladats a Pamplona i allí passats per les armes.

EL TERROR

El diumenge següent arribaren de Navarra dos o tres mil requetés amb grans crits de «Viva Cristo Rey!», i tot seguit començaren a practicar detencions i matar ciutadans. N'hi havia prou d'ésser soci d'algun centre republicà —de dreta o d'esquerra— o d'alguna organització obrera per a ésser afusellat.

Davant d'això, el dilluns següent els obrers no es presentaren al treball i tots els establiments romangueren tancats.

Grups de feixistes començaren a recórrer els carrers acompanyats de dependents de comerç, que foren els qui més contribuïren a les detencions dels primers dies, i començaren pel bar anomenat «Los dos minutos». Rebentaren la porta i arrossegaren fins al mig del carrer els propietaris, que eren dos vellets, i al davant mateix de la porta els afusellaren. El mateix feren amb un tal Marín, propietari d'un establiment de queviures del costat. No calgué que esguissin: tots els altres establiments foren oberts pels propietaris. Això sí; d'obrers no en presentà ni un.

ESTAN A PUNT D'AFUSELLAR ELS ESQUIROLS

A l'únic lloc que es treballà fou a la fàbrica de tabacs. Acudiren al treball únicament els obrers de dreta o que devien algun favor a les dretes.

Els requetés i falangistes es dedicaven a anar pels carrers disparant trets per a establir el pànic. De tant en tant deien que d'algun lloc els havien fet foc —mentida, els obrers no tenien ni una arma—, i el pobre desgraciat que s'esquela a viure en aquella casa, era afusellat al mig del carrer i deixat allí mort o malferit. Els crits de dolor i d'angoixa resonaven per tota la població en la qual hom no sentia altre soroll que el dels trets d'aquells criminals.

Un d'aquesta assassins digué que des de a fàbrica de tabacs els havien fet foc; hi irromperen un centenar de falangistes. Anaren triant els que els semblaven i els col·locaren al pati arrenglerats. Sortosament hi acudí un comandant d'Estat Major que s'havia assabentat del que anava a ocórrer i els féu alliberar dient que eren dels seus. De no arribar aquell home, Roca, el director, més reaccionari que els falangistes, i algunes dotzenes d'individus de dreta haurien estat afusellats per ells mateixos.

Els alliberaren, però quan foren a dins, amb un canó del 10'5 engegaren una dotzena de canonades contra l'edifici que s'incendià i quedà destruït.

ALFARO

L'únic poble de la comarca que resistí fou Alfaro. Allí s'havien pogut fer amb unes poques armes i estaven disposats a morir abans de lliurar-se als feixistes.

De Logroño hi enviaren 20 o 30 individus els quals foren rebuts a trets. Tots caigueren a terra, uns morts i els altres ferits. N'enviaren 50 a 60 més i també els ocorregué el mateix que als altres. Llavors n'hi anaren dos o tres mil perfectament armats. Després d'un llarg tiroteig prengueren la població. Entre els que moriren combatent i els que foren després afusellats, eren unes 800 persones.

Si es té en compte el cens de població d'Alfaro, es pot calcular en un percentatge elevadíssim el nombre de morts (té uns 9.000 habitants).

CALAHORRA

Calahorra caigué a mans dels feixistes gairebé instantàniament, però la població no hi estava conforme. Sovint queia un feixista assassinat des d'un balcó o d'algun altre lloc invisible.

Davant d'aquesta resistència, un assassí anomenat Puerto, guàrdia civil retirat, que havia estat delegat governatiu durant la dictadura i el tragueren per lladre, es féu càrrec del comandament de la població.

Començà a afusellar gent sense més ni més, imposà contribucions i multes i es quedà, naturalment, els diners. En pocs dies féu matar unes dues mil persones. Arribà a matar, al seu despatx mateix, persones que li anaven a demanar la llibertat d'un amic o familiar.

CAMPIONAT DE CRIMINALITAT

Falangistes i requetés es disputen a veure qui mata més gent. Es mata per matar. Es un horroros campionat de criminalitat.

A Logroño han estat afusellades «oficialment» milers de persones a part dels assassinats corrents fets per vendetes personals o amb afany de robatori.

El doctor Tàpia, de Calahorra, fou assassinat per tenir més clients que els altres metges. Hom el denuncià i sense formació de causa fou afusellat.

Malgrat això que deixem anotat, els que manen es queixen que «no se limpia suficiente» diuen, i citen els llocs on els crims són nombrosos. El «lloc d'honor» correspon a Valladolid, després segueixen Pamplona, Saragossa i Logroño.

El nostre amic ens explicà que havia sentit una conversa entre un falangista i un requetè en la qual un vantava d'aver-ne mort 30 i l'altre 60.

Un pagès de 80 anys fou afusellat al peu del solc que cavava perquè en passar uns falangistes en un camió cridaren «¡arriba España!» i ell no es bellugà, distret amb la feina.

Un sereno dit «El bonito» fou mort per un individu del terç. Li preguntaren per què el matà i digué: Avui m'han donat aquesta pistola i la volia provar.

Aquest individu, un altre conegut pel «Boleas», un tal «Urrea» i alguns altres foren afusellats pels seus per excessivament criminals. Si en devien ésser!

El doctor Vallejo, metge de Logroño, fou portat en un automòbil al cementiri, no volia baixar del cotxe i per no forcejar li tallaren la mà d'un cop de destral. Estava acusat d'haver inventat unes injeccions que mataven, però mentre duraven els primers efectes l'injectat deia tot allò que volia que digués el que l'interrogava. (?)

Per a matar els elements d'esquerra els preguntaven: On és el avgó d'armes? I com que no hi havia tal vagó, tots deien el mateix: No ho sé. Amb això justificaven l'afusellament.

ELLS AMB ELLS ES BARALLEN

Falangistes i requetés no es poden veure. Tot sovint hi ha tiroteigs entre grups dels uns i dels altres. Es té, però, molta cura d'amagar-ho.

Els falangistes citaren tots els cambrers i els feren vestir la camisa feixista —blava—i així serviren els diversos establiments. Els requetés irromperen en grups nombrosos els cafès, els estriparen les camises i els obligaren a posar-se boines vermelles. El mateix passà amb els obrers de la construcció.

PERIODISTES

—Vós que sou periodista — ens digué — us interessarà el cas de dos col·legues (i perdoneu la paraula) vostres.

Enric Paul i Armasa és un vividor que se les dóna d'escriptor. Ha fet cinc anys de republicà, ha tingut col·locacions gràcies a les esquerres i s'ha passat tot el temps de la República fent elogis d'Azaña, Largo Caballero, etc.

La seva posició era molt difícil, però en sortí perfectament. El dia 20 de juliol publicà un article al diari local «La Rioja» fent acte de fe feixista. Deia que es penedia de tota la seva vida passada i que saludava «la nueva aurora» i el «lucero de más magnitud» que era Franco. I segueix escrivint, tan tranquil, en feixista.

El redactor en cap, Gaetà Melquizo, fou col·locat en un centre oficial per Amós Salvador, sempre havia presumit de socialista i ara, també, està penedit.

PERSONALITATS AFUSELLADES I MULTES QUANTIOSES

Entre les personalitats afusellades, recordo el malaguanyat Fernández Moreda, el qual tenien en un subterrani mig ple d'aigua, vestit en pijama, tal com el detingueren. Demanava continuament que el matessin d'una vegada, i vestit amb el mateix pijama fou afusellat al cap de moltes setmanes de patir fam, fred i humitat.

Mataren els metges Echevarria, Montero, Vallejo; gairebé tots els empleats de Correus i els llocs foren donats a falangistes i requetés; l'alcalde d'Urrea, Ruiz, Azamil, Aragon, regidor; Mendi, advocat; Ruiz Pérez, Bernal, cap de policia; Erce, etc., etc.

El que han fet cap de Correus, Angel Moreno, que havia estat destituït pel Govern, ha assassinat per les seves pròpies mans molts funcionaris d'aquell organisme, entre els quals els oficials Ruiz, Azamil, etc.

COM FAN ADEPTES

Cada dos o tres dies, el diari porta una notícia sensacional: s'ha pres Madrid, València, Bilbao, etc. Immediatament s'organitzen processons, desfilades, etc. Això serveix per veure qui hi va i qui no hi va. Els que no hi van, «viuen poc».

Tothom va disfressat d'una o altra manera. Qui porta la boina requetè, camisa falangista, banderes bicolors a la solapa, medalletes, etc.

S'obren subscripcions contínuament amb els noms i les quantitats que els semblen, es publiquen al diari i l'interessat ha d'anar a fer-la efectiva. Si no ho fa, a la nit el treuen del llit i l'afusellen prop del cementiri.

Per aquest procediment Trevijano, el de les conserves, ha pagat un milió de pessetes; un comerciant molt ric anomenat Torroba, un altre milió; dos germans anomenats Fuenmayor, mig milió, etc., etc.

FAM

No hi ha gairebé menjar i cada dia la situació és pitior. El raïm s'ha podrit a les vinyes i al camp no treballa ningú.

Per a menjar s'ha d'ésser significat requetè o falangista. No n'hi ha prou d'ésser un de tants.

Tots es refien que d'un moment a l'altre els feixistes arribaran a Madrid i llavors no mancarà res. No sé amb què deuen comptar.

UN MARQUES DAMUNT UN POLVORÍ

No acabaríem mai la relació que ens féu el nostre comunicant, i com que el paper és escàs, deixarem la nostra relació ací. Pel que hem relatat els nostres lectors ja hauran pogut veure com es viu al «paradís feixista».

No volem, però, acabar sense relatar això que segueix: Uns avions republicans bombardejaren l'aeròdrom faccios de Logroño i unes quantes bombes destruïren alguns aparells. Una caigué al bell mig del polvorí, però dissortadament aquest no saltà. Davant d'això fou canviat de lloc. Actualment està situat en una caseta emplaçada a la banda esquerra de l'Ebre, prop del lloc on era abans. Aquesta casa és propietat del marquès del Romeral i habitada per ell malgrat haver-hi grans quantitats de bombes de mà, d'aviació i altres estris bèl·lics.

La caseta en qüestió és perfectament visible car està pintada de blanc.

Tant de bo que la nostra indicació serveixi perquè un avió republicà hi col·loqui una bomba i saltin bombes, metralla i... marquès.

J. V.-B.

L'ordenació financera de la Generalitat des del 19 de juliol al 19 de novembre

Terradelles ha publicat un volum interessantíssim

El sots-secretari del Departament de Finances de la Generalitat lliurà ahir als periodistes, per encàrrec del conseller senyor Terradelles, un exemplar del llibre titulat: «La política financera de la Generalitat durant la Revolució i la Guerra», que acaba d'editar la Conselleria de Finances, dirigit pel titular del Departament, senyor Terradelles.

El treball, documentadíssim, comprèn el resum, en matèria de finances, des del 19 de juliol fins al 19 de novembre.

A manera de presentació, el conseller primer i de Finances, escriu:

«Un període de quatre mesos pot semblar insuficient per a exposar la gestió i el pensament d'una actuació financera. Però la pregona convulsió econòmica i social que estem presenciant, amb la conseqüent precipitació d'esdeveniments, moltes vegades insospitats, desafà tota mesura de temps i d'espai. Cada fracció de fet és matèria d'un assaig i cada minut imposa la seva lliçó. Per això, aquest llibre no representa, com algú podria sospitar, l'exhibició d'una experiència a seguir, sinó simplement l'exposició objectiva dels fets i de les mesures de govern aplicades a aquests fets, en un període convulsiu, el qual, si és cert que ha durat per ara quatre mesos, ocasiona un trontoll que afecta tot l'esdevenidor del nostre poble i té una repercussió mundial.

No caldria dir que esdeveniments com l'actual, exigeixen una obra ràpida i audaç i el seu coneixement té un valor que el Consell de la Generalitat ha cregut convenient de facilitar al poble. Amb el seu gest posa l'estudiós i el crític en possessió de tot el material necessari per a judicar l'encert que hagi pogut tenir en l'endegament d'una política financera que havia de desenvolupar en un període en el qual, sense excepció, la totalitat de valors econòmics i socials estan en plena estructuració per a donar llum a un nou estat de coses.

En aquestes ratlles que encapçalen la present obra, vull estalviar tota exposició que pogués justificar l'orientació i la finalitat de la nostra política financera. Crec que elles són prou expressives si es judiquen seguint, pas a pas, el desencadenament dels fets i profunditzar-los. He procurat que aquest llibre expliqui netament la nostra tasca. Això bastaria. Però m'escau de remarcar que, tothora, ha estat dirigida per dos pensaments ben delimitats, que el President de la Generalitat de Catalunya, Lluís Companys, ha tingut especial interés a marcar des del primer moment de la sublevació militar. Primer ens hem esforçat a fer una obra continuada; les nostres disposicions no han obeït mai a una falta de coordinació. Al contrari, prou constatarà l'observador, comunes a totes elles, una connexió i una continuïtat de les quals sorgeix, límpidament, el present i l'esdevenidor de les possibilitats de les nostres finances, a mesura que s'acomula l'obra del Govern, voltada arreu de dificultats i d'esculls. L'altra directriu nostra ha estat la pruïja, mai desviada, de realitzar una política clara, a plena llum, parlant en veu alta, des del «Diari Oficial», que recollia no sols els decrets de caràcter general, sinó les ordres i les disposicions que, si bé algunes vegades podien semblar d'escàs interés, tenien per a nosaltres la gran significació de servir de demostració, fins al detall possible, de la política d'austeritat i de control que volíem imposar, en tant que ho podia permetre la situació d'un país que, en un instant, havia capgirat totalment la seva vida i que estava abocat a cada moment a precipitar-se en una nova dificultat.

Aquesta política, neta i clara, antagònica de la política de clandestinitat que sovint es segueix quan els pobles sofreixen aquests greus collapses, és l'orgull de la nostra actuació.»

El llibre, acuradíssim, conté el resum de les disposicions del Departament de Finances adoptades a conseqüència de la revolta feixista.

El senyor Terradelles justifica la incautació d'uns milions del Banc d'Espanya, de la retenció d'or per part de la Generalitat, de l'emissió de bitllets, així com també de l'aplicació i destinació que s'han donat als crèdits concedits.

En el contingut de l'obra destaquen uns gràfics magnificament interpretats, amb comparacions d'ingressos, d'existències i despeses en relació amb períodes de normalitat i control de moviments d'efectius.

L'edició, en català, castellà i francès, posa de manifest la capacitat del senyor Terradelles al front del Departament de Finances, brillantment ajudat pels seus col·laboradors tècnics.

ELS ARTISTES I LA SETMANA DE L'INFANT

El tenor còmic Jesús Royo, acompanyat de la seva muller i dels avisadors del teatre Novetats, els quals durant aquests darrers dies s'han dedicat a recollir, entre el públic assistent a l'esmentat teatre, gran quantitat de joguines i més de cinc mil pessetes, que els esmentats artistes repartiran entre els infants procedents de les zones de guerra refugiats a Barcelona (Centelles)

JOVES ALEMANYS, SIGUEU SOLDATS DE LA LLIBERTAT!

Passats secretament de mà en mà, o a les pareta de les fàbriques, enganxats a la nit, o a les escales del Metro de Berlín, per arreu són llegits àvidament uns impresos que inunden el III Reich:

«Obrers, camperols, soldats. Treballadors d'Alemanya!

Hitler envia soldats alemanys a Espanya perquè les hordes de Franco no poden conquistar Madrid.

Per tal de salvar els milions de Krupp, ven els fills de la seva pàtria a l'estranger, com els prínceps alemanys d'abans. Hitler ha esmerçat ja milions en la guerra espanyola. Per tal que Franco tingui més canons, el poble alemany ha de menjar menys pa.

Treballadors d'Alemanya, no permeteu que els vostres fills siguin enviats a la guerra com a mercenaris, perquè Krupp guanyi.

Joves alemanys, sigueu soldats de la llibertat. Oferiu les vostres mans als vostres camarades, els treballadors espanyols. Fraternitzeu amb els heroics defensors de Madrid. Enfortiu la Columna Internacional.»

Les paraules són llegides amb ànsia, aquí i allà; a les fàbriques un obrer es gira somrient vers el seu company: Madrid no ha caigut, encara que les emissores de Goebbels han anunciat la «notícia» de la seva captura. La Columna Internacional d'Antifeixistes lluita al front.

Al peu de l'imprès hi ha les lletres K. P. D. El Partit Comunista, com sempre, dirigeix la lluita per la llibertat i per la pau.

De vegades al front de Madrid cau un bomba, però no esclata. En ésser examinada es veu que és defectuosa, potser és plena de sorra. Sovint hi ha un paper amagat, amb aquestes paraules: «Rot Front» (Front Roig).

Alemanya no és tota hitleriana.

(De «Daily Worker».)

L'EXPORTACIÓ NORD-AMERICANA D'AVIONS AL GOVERN D'ESPANYA

El Departament d'Estat diu que no pot negar l'autorització per a la tramesa d'avions a Bilbao

Washington, 31. — En les instruccions enviades pel Departament d'Estat als seus representants a París, Londres, Roma, Berlín, Moscou i València, s'exposa el cas que el Govern nord-americà no pot denegar la concessió de llicències per a l'exportació a Bilbao d'avions i motors, ja que, encara que el Congrés adoptés la resolució projectada per a l'aplicació de l'embargament sobre les armes i material de guerra, destinats als beligerants, aquesta resolució no podrà ésser aplicada en el present cas.

A més, en aquestes instruccions s'afegeix:

«El senyor Robert Ouse ha insistit sobre el seu dret legal a efectuar aquestes trameses, a pesar de les explicacions que li ha donat el Govern.

El Departament d'Estat lamenta sincerament aquesta actitud d'un ciutadà nord-americà, contrària a la política de no intervenció. Tenint en compte que els avions i motors que han d'ésser expedits no són nous i que, per raó del temps que serà precís per a posar-los en estat de funcionar, la seva expedició no podrà començar fins d'ací a dos mesos, i no podrà acabar abans de sis.»

S'HA REUNIT EL COMITÈ D'EXPORTACIÓ DE MUNICIONS

Washington, 31. — El Comitè d'exportació de municions ha celebrat consell, a fi d'aprovar la memòria anual que presentarà al Congrés.

Han assistit a la reunió els secretaris dels Departaments de Marina, Guerra i Comerç.

Oficialment s'indica que la reunió no té cap relació amb la situació creada pel lliurament de llicències per a la tramesa d'avions a Espanya.

Per altra part, el Comitè no posseeix autoritat per a recomanar modificacions a la llei de neutralitat ja existent.

«VOLEM UNA NEUTRALITAT IMPARCIAL», DIU NEW-YORK POST»

Washigton, 31. — El diari «New-York Post» comenta les discussions relatives a la tramesa d'avions a Espanya, i afegeix:

«Molt bé que es vulguin prohibir aquestes exportacions, però és imprescindible també que es prohibeixi el transport d'armes nord-americanes a Itàlia, Alemanya i Portugal, mentre aquests països persisteixin a voler mesclar-se en els esdeveniments d'Espanya. Volem la neutralitat, però que sigui imparcial.»

Anglaterra continua essent la mestressa del mar

Nova York, 31.—El periòdic «New York Herald Tribune» comenta l'expiració del tractat naval de Washington i l'acord de Londres i preveu el començament d'una nova cursa d'armaments.

Dóna xifres sobre les forces actuals de les tres grans potències.

Segons aquestes xifres Anglaterra compte actualment amb 1.120,0000 tones; els Estats Units, amb 1.070,000 i el Japó, amb 750.000 tones.

DOS NOUS CUIRASSATS ULTRARÀPIDS I UNA NOVA FÀBRICA D'AVIONS

Londres, 31. — El programa destinat a dotar la Gran Bretanya d'una flota de guerra i d'una aviació militar de primera força, continua el seu ritme accelerat.

Demà, segurament, començarà la construcció de dos cuirassats ultràpids, i també s'anuncia la construcció d'una nova fàbrica d'avions a White Watham, prop de Maidenhead, en la qual seran empleats cinc mil obrers.

E.R.C.

EN HOMENATGE AL PRESIDENT COMPANYS

Fa tres anys que Lluís Companys fou elegit pel Parlament de Catalunya per a ocupar la primera magistratura del país que deixà buida l'inoblidable Francesc Macià.

Les circumstàncies per les quals passa el país no permeten la celebració que escauria i que mereix el nostre President Companys. Però hi ha una manera, ben senzilla, de recordar aquella designació i la qual agradarà —n'estem segurs— al digne successor de Macià. Només cal que tots els Centres d'Esquerra Republicana de tot Catalunya facin imprimir i enganxar per tots els carrers —de la població o del districte— unes tires de paper que continguin la consigna que el President Companys llançà diumenge passat en el seu discurs de Belles Arts:

Catalunya!

i demostra d'aquest mot gloriós afegir-hi: «Consigna donada per S. E. el President de Catalunya, Lluís Companys, en l'acte del dia 27 de desembre al Palau de Belles Arts, en commemoració del III Aniversari de la mort de Macià.»

¡Empleneu tots els carrers de Catalunya de tires amb la consigna del nostre segon President!

Per tal que aquest senzill homenatge a Lluís Companys tingui un to uniforme, es recomana que en aquelles tires no es faci cap mena d'afegit. Tot el més, es poden fer destacar aquelles tires amb la bandera catalana o bé amb les quatre sagetes.

Tots els Centres d'E. R. de C. són pregats de telegrafiar al President Companys donant-li compte de la divulgació de la seva consigna.

Secretariat de Propaganda

"Davant l'alternativa de guerra o de pau, no compta cap interès humà..." digué Léon Blum

París, 31.—Léon Blum ha pronunciat davant del micròfon un discurs amb motiu de l'entrada de l'Any Nou.

El president del Consell francès comença dient:

«Abans que siguin les dotze de la nit, adreço a tots els ciutadans francesos que m'escolten els bons desigs del Govern de la República. El que desitgem a ells i a tot Europa i a tot el món és la pau. Que l'any que comença sigui un any de tranquil·litat, precursor d'altres anys de pau i de calma.

Davant l'alternativa de guerra o de pau, no compta cap interès humà. Però aquest desig, per voluntat de l'home, pot convertir-se en una realitat tangible. Una voluntat de pau tenaç, valenta i confiada en ella mateixa, constitueix la garantia més gran de pau. De sis mesos ençà, el Govern francès s'esforça a portar a cap el desig unànime del país. No solament hem defensat amb paraules la voluntat de pau, sinó que hem portat a cap actes d'indubtable bona fe. Mentrestant, sempre previsors, ens hem preparat contra tota eventual agressió, reforçant els nostres exèrcits i estrenyent els llaços que uneixen França a les altres potències pacífiques. El Govern francès no ha retrocedit davant de cap de les iniciatives susceptibles de salvar Europa dels perills imminents, davant de cap oferiment que pogués restablir entre les nacions europees una intel·ligència recíproca de col·laboració.

El Govern perseverarà demà, i sempre, en els seus ideals defensats ahir. Siguin quins siguin els obstacles no es deixarà desviar ni descoratjar. Pel que es refereix a mi, crec amb fe en la pau. No crec en ella per ignorància dels perills que l'amenacen, sinó per una viril resolució de superar-los.

Crec que és possible establir les bases d'una solució general basada en la justícia, la igualtat i la solidaritat dels Estats, procurant a tots els pobles un sistema d'existència normal i que permeti, ensems, emprar en treballs útils al progrés els esforços, emprats avui per a la defensa militar. Aquesta és la meva fe, i en nom d'ella i del Govern que presideixo, així com de la gran democràcia francesa, ningú a França i fora d'ella no s'estranyarà si afegeixo que la democràcia és una de les condicions essencials per a portar a cap aquests desigs pacífics, anteriorment exposats. Aquest és el nostre primer i principal desig.

El segon tampoc no serà molt original. Desitgem que en el pròxim any França trobi en unes condicions més justes una vida més activa i més pròspera. La labor realitzada durant els darrers sis mesos facilitarà la realització d'aquest desig.»

Acaba fent una descripció de l'obra realitzada i del programa que es proposa realitzar el Govern del Front Popular francès.

L'enterrament d'un altre heroi

Escortades per milicians de la caserna Carles Marx, ahir foren dutes a la seva darrera estada les despulles del brau coronel Giménez, que trobà la mort al front aragonès. En la nostra edició d'ahir ja ressenyàrem àmpliament l'acte del sepeli. Avui només remarquem, al peu d'aquesta fotografia de Puig-Farran, l'emoció amb què aquests homes escortaren al cos d'aquest altre heroi que, com Molino, ha sabut caure al lloc dels homes valents, dels homes coratjosos...

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES